

Małopolskie
Obserwatorium
Gospodarki

MAŁOPOLSKIE OBSERWATORIUM GOSPODARKI

Departament
Rozwoju Gospodarczego
Urząd Marszałkowski
Województwa Małopolskiego

Barometr społeczno-gospodarczy Małopolski

Wskaźnik Wyprzedzający Koniunktury dla Małopolski na 2010 rok

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Barometr społeczno-gospodarczy Małopolski

to wieloletni projekt badawczy prowadzony przez Małopolskie Obserwatorium Gospodarki, którego cykliczne raporty dotyczące różnych obszarów pozwalają na rozpoznanie, w którym momencie cyklu koniunkturalnego znajduje się gospodarka małopolska.

CEL

Barometr społeczno-gospodarczy Małopolski (BSGM) obejmuje szacowanie PKB i bezpośrednich inwestycji zagranicznych na poziomie województwa, jako uzupełnienie statystyki publicznej. Istotnym elementem BSGM jest także bezpośrednie badanie koniunktury gospodarczej przez test koniunktury oraz utworzenie Wskaźnika Wyrzedzającego Koniunktury. Pozostałe obszary objęte BSGM to atrakcyjność inwestycyjna województwa, innowacyjność przedsiębiorstw, aktywność inwestycyjna przedsiębiorstw. Podczas ostatniego kryzysu gospodarczego okazało się, że ważnym czynnikiem wpływającym na jego przebieg był popyt konsumpcyjny, dlatego ważnym elementem BSGM jest badanie nastrojów społecznych.

ELEMENTY

Ze względu na innowacyjną formę projektu zdecydowano się na sekwencyjne uruchamianie kolejnych elementów BSGM. Pełny zestaw raportów powinien ukazać się pod koniec 2011 roku. Raporty będą powstawały co kwartał, od końca 2010 roku.

HARMONOGRAM

BSGM koncentruje się na województwie małopolskim, jednak dla porównań w raportach przygotowanych w 2010 roku prezentowane są także dane dla województw sąsiadujących: podkarpackiego, świętokrzyskiego i śląskiego oraz dla województw: dolnośląskiego, opolskiego, mazowieckiego i wielkopolskiego. Zakres terytorialny waha się w zależności od badanej tematyki.

ZAKRES
TERYTORYALNY

Copyright © Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Kraków 2011.

Kopiowanie i rozpowszechnianie może być dokonane z podaniem źródła.

Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie.

Małopolskie Obserwatorium Gospodarki
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Rozwoju Gospodarczego
ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków
Adres do korespondencji:
30-017 Kraków, ul. Raclawicka 56
(012) 63 03 368, (012) 63 03 374
e-mail: gospodarka@umwm.pl
www.gospodarka.obserwatoria.malopolska.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Raport przygotowany przez:

Wskaźnik Wyprzedzający Koniunktury dla Małopolski

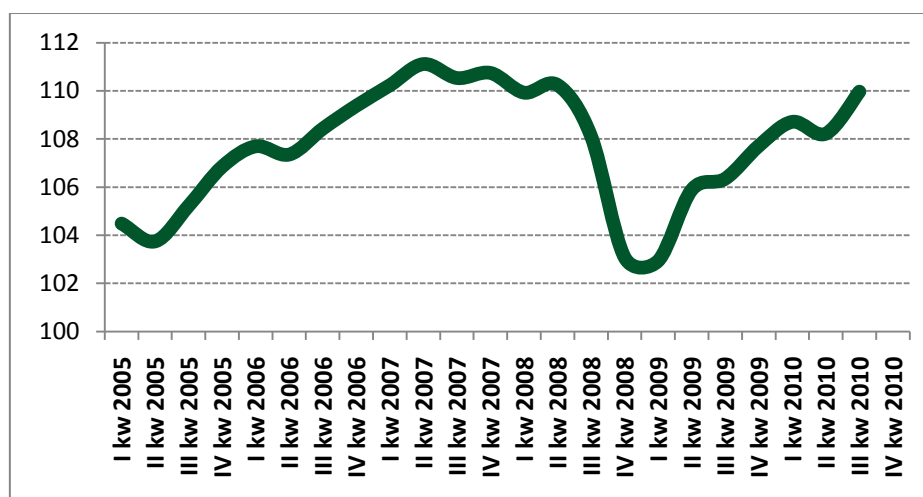
Wskaźnik Wyprzedzający Koniunktury to narzędzie krótkookresowego prognozowania koniunktury gospodarczej, tworzone na podstawie danych statystyki publicznej i wyników testu koniunktury. Badania koniunktury gospodarczej na poziomie województw jest w naszym kraju pionierskie. Ten i kolejne raporty to próba wypracowania metody prognozowania koniunktury.

Synteza

Małopolska

- Od II kwartału 2009 roku wartość Wskaźnika Wyprzedzającego Koniunktury dla województwa małopolskiego (WWK-MA) ulega poprawie. W III kwartale 2010 roku wskaźnik osiągnął wartość zbliżoną do wartości z ostatniego lokalnego szczytu, czyli z II kwartału 2007 roku, tym samym **aktywność gospodarcza w Małopolsce powróciła do stanu przed załamaniem kryzysowego**.
- Załamanie aktywności gospodarczej w województwie trwało 7 kwartałów: od II kwartału 2007 (szczyt) do I kwartału 2009 (dno).
- Głównymi czynnikami wzrostu WWK-MA w III kwartale 2010 są: zwiększone tempo napływu zamówień w sektorze przetwórczym, poprawa kondycji finansowej firm oraz ogólna poprawa sytuacji gospodarczej kraju, wyrażająca się zwiększoną podażą pieniądza oraz rosnącymi indeksami giełdowymi.
- Głównymi zagrożeniami dla kontynuacji ożywienia gospodarczego w województwie małopolskim w najbliższym czasie są: nieznaczne pogorszenie się nastrojów menedżerów przedsiębiorstw związanych z ocenami sytuacji finansowej przedsiębiorstwa oraz rozwoju sytuacji gospodarczej w kraju, a także dostosowanie tempa wzrostu produkcji sprzedanej do tempa napływu nowych zamówień.

Wykres 1. Wskaźnik Wyprzedzający Koniunktury w województwie małopolskim w okresie I kwartał 2005 – III kwartał 2010

Źródło: BIEC na podstawie danych GUS, IRG SGH, GPW, NBP.

W przebiegu WWK-MA w okresie I kwartał 2005 – III kwartał 2010 wyróżnić można trzy charakterystyczne okresy:

1. faza wzrostowa: I kwartał 2005 – II kwartał 2007,
2. faza załamania aktywności gospodarczej: III kwartał 2007 – I kwartał 2009,
3. ożywienie gospodarcze: II kwartał 2009 – III kwartał 2010.

Małopolska na tle wybranych województw oraz kraju

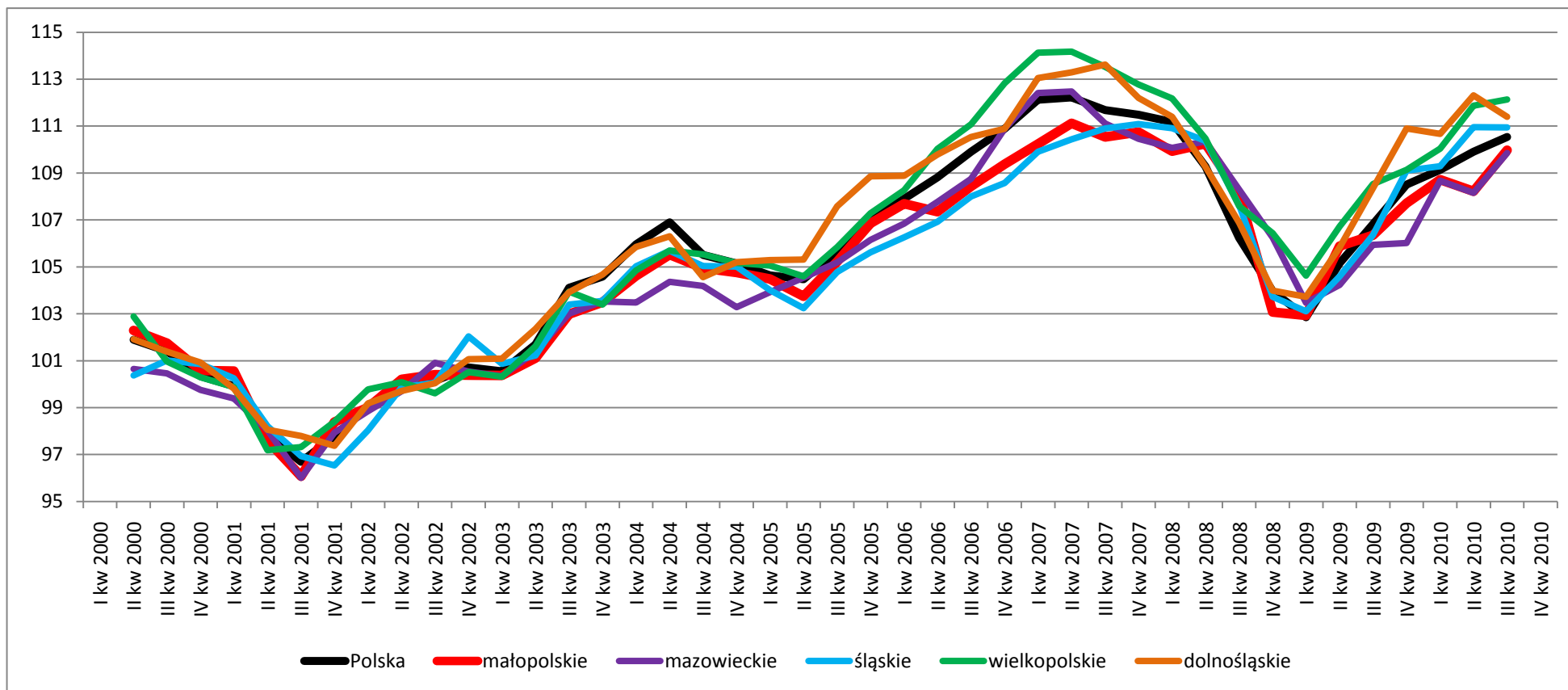
Do porównań wybrano województwa: dolnośląskie (WWK-DS), mazowieckie (WWK-MZ), śląskie (WWK-SL) i wielkopolskie (WWK-WP) oraz Polskę ogółem.

Główne wnioski z przeprowadzonych badań:

- W III kwartale 2010 roku wskaźniki dla Małopolski, Mazowsza i Wielkopolski utrzymały tendencję wzrostową. Wskaźnik dla Dolnego Śląska uległ załamaniu, a dla województwa śląskiego pozostał na niezmiennym poziomie w stosunku do II kwartału 2010 roku.
- Tempo poprawy wskaźnika dla Małopolski od początku 2009 roku zbliżone jest do tempa poprawy wskaźnika dla województwa mazowieckiego.
- Załamanie wskaźnika dla Małopolski nastąpiło w III kwartale 2007 i odpowiadało załamaniu wskaźnika dla Polski ogółem, w tym także dla województw mazowieckiego oraz wielkopolskiego. Z opóźnieniem kwartału wystąpiło załamanie w województwie dolnośląskim (od IV kwartału 2007), dwóch kwartałów w województwie śląskim (od I kwartału 2008).
- W początkowej fazie (III kwartał 2007 – II kwartał 2008) załamanie wskaźnika dla Małopolski przebiegało łagodniej niż w innych analizowanych województwach. Jednak w drugiej połowie 2008 roku było ono równie gwałtowne jak w pozostałych obszarach.

Na wykresie 2 przedstawiono kształtowanie się wartości Wskaźnika Wyrzedzającego Koniunktury dla wszystkich analizowanych województw oraz dla kraju.

Wykres 2. Wskaźnik Wyrzedzający Koniunktury w województwach: dolnośląskim (WWK-DS), małopolskim (WWK-MA), mazowieckim (WWK-MZ), śląskim (WWK-SL) i wielkopolskim (WWK-WP) oraz w Polsce ogółem

Źródło: BIEC na podstawie danych GUS, IRG SGH, NBP, GP

Szczegółowe omówienie przebiegu Wskaźnika Wyprzedzającego Koniunktury dla Małopolski, wybranych województw oraz kraju

Szczyt aktywności gospodarczej w województwie małopolskiego przypadł na II kwartał 2007 roku, zaś dno aktywności na I kwartał 2009 roku.

W fazie wzrostowej od I kwartału 2005 do II kwartału 2007 obserwowano wysokie i rosnące tempo napływu nowych zamówień (wykres 3), poprawę sytuacji finansowej przedsiębiorstw oraz wzrost optymizmu menedżerów ankietowanych firm w ocenie ogólnej kondycji gospodarki kraju (wykres 4). Zjawiskom tym w skali kraju towarzyszyły zwiększona podaż pieniądza M3¹ (w ujęciu realnym) oraz wzrosty indeksów giełdowych (wykres 5).

Pierwsze symptomy nadchodzącego spowolnienia gospodarki w województwie pojawiły się stosunkowo wcześniej, bo już w III kwartale 2006, kiedy to tempo napływu nowych zamówień przyszło wolniej niż w latach poprzednich. Jednocześnie od II kwartału 2006 systematycznie rosły zapasy wyrobów gotowych. Nieco później, od II kwartału 2007, zaczęła pogarszać się sytuacja finansowa w firmach województwa małopolskiego, co miało związek z rosnącymi wówczas kosztami pracy. Jednocześnie, pogorszeniu uległy oceny ogólnej koniunktury, zaś od II kwartału 2008 tempo napływu nowych zamówień zaczęło gwałtownie spadać. Silne negatywne tendencje we wszystkich składowych WWK-MA pojawiły się w II i III kwartale 2008. Gwałtowny spadek tempa napływu nowych zamówień był wyraźnym sygnałem zapowiadającym dalsze osłabienie aktywności gospodarczej województwa. Towarzystwo mu odkładanie nadmiernych zapasów towarów gotowych w magazynach (IV kwartał 2008), na co przedsiębiorstwa zareagowały ich redukcją, dostosowując w okresie późniejszym poziom zapasów do niezbędnego minimum zapewniającego ciągłość dostaw w warunkach słabszej aktywności gospodarczej. Jednocześnie, przedsiębiorcy odczuli pogorszenie sytuacji finansowej przedsiębiorstw, zaś oceny ogólnej koniunktury gospodarczej kraju uległy gwałtownemu załamaniu (wykres 4). Warto odnotować, iż w województwie małopolskim załamanie ocen ogólnej kondycji gospodarki było znacznie słabsze od załamania wskaźników obrazujących opinie menedżerów na temat kondycji finansowej firm. Zjawisko to miało charakter powszechny, to znaczy dotyczyło zarówno pozostałych analizowanych województw, jak i całej gospodarki. Rzeczywiste i wymierne skutki kryzysu miały w Polsce znacznie łagodniejszy przebieg niż wynikałoby to z głębokości załamania nastrojów i opinii. Świadczy to o atmosferze, jaka towarzyszyła światowemu kryzysowi oraz roli mediów w kształtowaniu opinii na temat jego przebiegu.

¹ Stosuje się następujące definicje podaży pieniądza: M0 – baza pieniężna – monety i banknoty w posiadaniu gospodarstw domowych i przedsiębiorstw oraz w rezerwach banków komercyjnych (ilość pieniądza fizycznie istniejącego), M1 – tzw. wąski pieniądz – suma monet, banknotów i depozytów na żądanie, M2 – miara podaży pieniądza obejmująca M1 wraz z depozytami terminowymi, M3 – najszersza z miar podaży pieniądza obejmująca M2 oraz dłużne papiery wartościowe (obligacje) z terminem pierwotnym wykupu do 2 lat, jednostki uczestnictwa w funduszach rynku pieniężnego oraz operacje z przyrzeczeniem odkupu.

W początkowej fazie załamania aktywności gospodarczej województwa małopolskiego (II połowa 2007 oraz I połowa 2008) pogorszenie kondycji finansowej przedsiębiorstw związane było głównie ze spadającą wydajnością pracy w firmach całego kraju. Tempo wzrostu płac, choć od początku 2008 roku było nieco niższe niż w 2007 roku, znacznie przekraczało tempo wzrostu produkcji. W okresie późniejszym decydujący dla pogorszenia kondycji finansowej przedsiębiorstw był spadek sprzedaży.

Od początku III kwartału 2007 załamaniu uległy indeksy giełdowe, zaś podaż pieniądza M3 w ujęciu realnym² zaczęła przyrastać wolniej, co obrazowało spowolnienie wolumenu transakcji kapitałowych i rzeczowych w całej gospodarce (wykres 5). Wśród czynników ograniczających kreację pieniądza M3 wymienić należy również stopniowe ograniczanie akcji kredytowej banków.

Pierwsze symptomy ożywienia gospodarczego pojawiły się w II kwartale 2009 wraz ze zwiększającym się tempem napływu nowych zamówień do przedsiębiorstw. Poprawie uległy oceny ogólnej kondycji gospodarki kraju. Niepewność co do skali i trwałości ożywienia powodowała, że firmy w dalszym ciągu redukowały zapasy, pomniejszając tym samym koszty związane z ich funkcjonowaniem. Zaowocowało to okresową (II kwartał 2009) poprawą kondycji finansowej w przedsiębiorstwach województwa małopolskiego (wykres 3). Wśród składowych ogólnopolskich od II kwartału 2009 obserwujemy wzrost realnych wartości podstawowego indeksu WIG i stopniowy powrót depozytów bankowych do funduszy inwestycyjnych oraz na giełdę.

W początkowej fazie ożywienia gospodarczego w województwie małopolskim (IV kwartał 2009 – II kwartał 2010) szybszemu napływowi nowych zamówień towarzyszył jednoczesny wzrost zapasów w magazynach przedsiębiorstw. Przedsiębiorstwa zwiększały produkcję realizując zamówienia bieżące oraz uzupełniając poziom zapasów wyrobów gotowych do poziomu odpowiadającego aktywności gospodarczej wyższej niż w 2008 roku. **Proces uzupełniania zapasów był dodatkowym czynnikiem stymulującym wzrost gospodarczy województwa małopolskiego.**

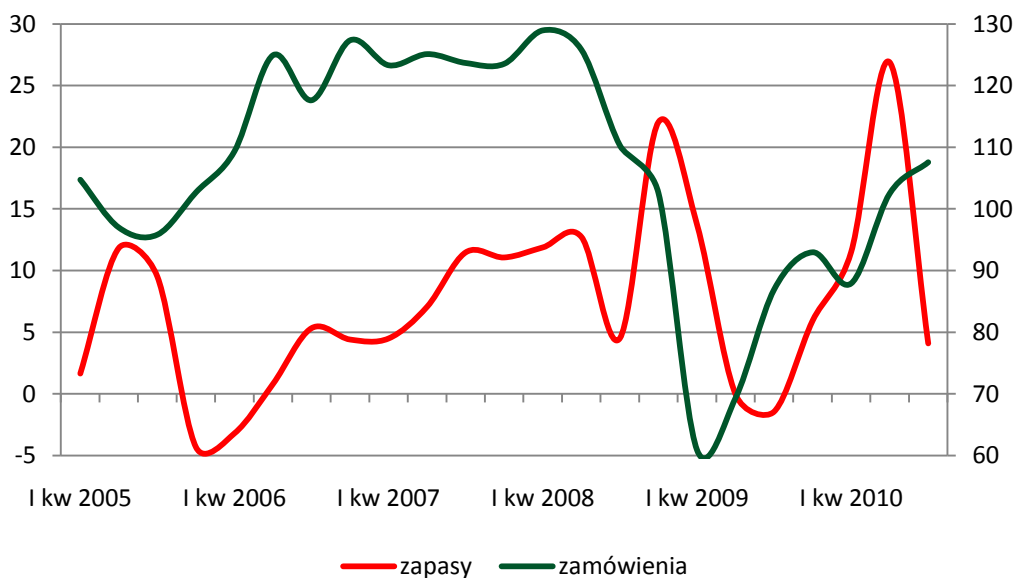
Ostatnie dane WWK-MA, za III kwartał 2010, wskazują na kontynuację tendencji wzrostowej w województwie małopolskim. Pojawiają się jednak pewne zagrożenia, które mogą osłabić tempo rozwoju gospodarki Małopolski w I półroczu 2011 roku. Przede wszystkim można uznać, iż do końca II kwartału 2010 przedsiębiorstwa zakończyły proces odbudowy zapasów magazynowych. Obecnie tempo wzrostu produkcji sprzedanej przemysłu dostosowane jest do tempa napływu nowych zamówień (tak zwana „produkcja na magazyn” nie jest dodatkowym czynnikiem stymulującym wielkość produkcji). Rosnące zamówienia są głównym czynnikiem generującym wzrost WWK-MA. Drugim czynnikiem, który może osłabić

² Gwałtowny skok podaży pieniądza w II kwartale 2008 nie miał związku ze zmianami aktywności gospodarczej, a był jedynie konsekwencją wycofywania pieniędzy z giełdy oraz funduszy inwestycyjnych w efekcie drastycznego spadku zysków tych form lokowania pieniądza, i przenoszenia ich do banków w postaci depozytów.

tempo ożywienia w województwie, są pogarszające się oceny menedżerów ankietowanych przedsiębiorstw co do perspektyw rozwojowych kraju. W II i III kwartale 2010 odnotowano niewielkie pogorszenie tych ocen w stosunku do danych z I kwartału 2010. Wreszcie trzeci czynnik, stwarzający najmniejsze zagrożenie dla kontynuacji wzrostu gospodarczego w perspektywie najbliższego półrocza, związany jest z oceną sytuacji finansowej w badanych przedsiębiorstwach. Kondycja finansowa przedsiębiorstw poprawia się systematycznie od IV kwartału 2009, jednak w II kwartale 2010 tempo poprawy uległo znacznemu ograniczeniu. Najprawdopodobniej było to konsekwencją szybko rosnących cen producentów, co podnosiło koszty funkcjonowania firm i redukowało ich zyski (wskaźnik PPI³ dla kraju przekroczył w tym czasie 4% w skali roku). Co prawda, w III kwartale 2010 oceny kondycji finansowej przedsiębiorstw uległy poprawie w stosunku do ocen z II kwartału 2010, jednak składowa ta może być w perspektywie najbliższych dwóch kwartałów źródłem niepewności, zwłaszcza jeśli wziąć pod uwagę rosnące koszty pracy oraz wzrost cen paliw.

Wykres 3. Przeciętny poziom zapasów i zamówień w województwie małopolskim w okresie I kwartał 2005 – III kwartał 2010

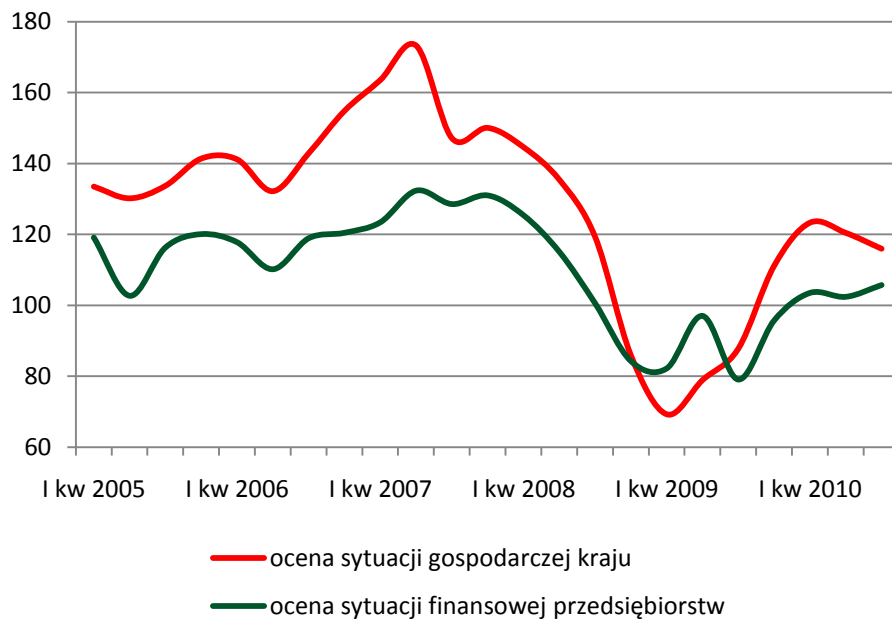

Źródło: BIEC na podstawie danych IRG SGH.

³ Indeks Cen Dóbr Produkcyjnych (*Producer Price Index*), mierzy ceny ustalone przez producentów na różnych etapach produkcji. Stanowi stosunek cen niedetalicznych w danym roku do cen niedetalicznych w roku bazowym. Ustala się go przede wszystkim dla surowców, półfabrykatów, niektórych towarów przemysłowych.

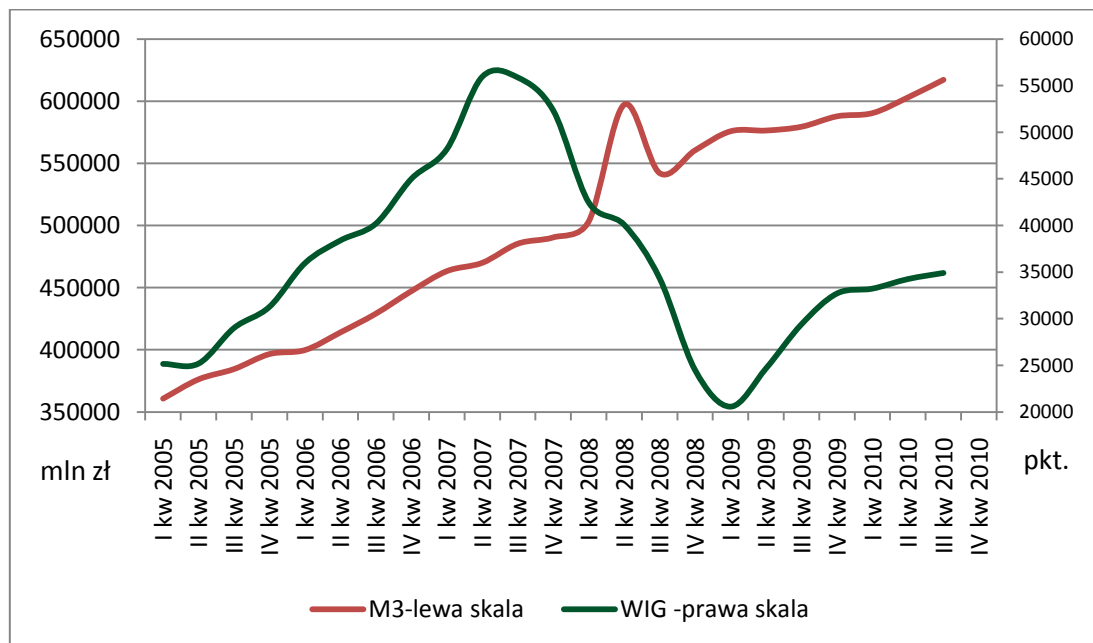

Wykres 4. Ocena sytuacji finansowej przedsiębiorstw w województwie małopolskim oraz ocena ogólnej sytuacji gospodarczej kraju przez przedsiębiorstwa małopolskie w okresie I kwartał 2005 – III kwartał 2010

Źródło: BIEC na podstawie danych IRG SGH

Wykres 5. Podaż pieniądza M3 oraz WIG w ujęciu realnym (ceny roku 2002 = 100), w okresie I kwartał 2005 – III kwartał 2010

Źródło: BIEC na podstawie danych NBP, GPW.

WWK-MA na tle wybranych województw i kraju

W okresie II kwartał 2007 – I kwartał 2009 Wskaźnik Wyprzedzający Koniunktury dla województwa małopolskiego stracił niewiele ponad 7% wartości. Analogiczne załamanie wartości WWK miało miejsce w województwie śląskim, a wskaźniki dla pozostałych województw oraz dla Polski wykazały załamanie wyższe o 1% (tablica 1).

WWK-MA na koniec badanego okresu (III kwartał 2010) przyjął wartość zbliżoną do maksymalnej (II kwartał 2007) – **odzyskał blisko 99% utraconej wartości**. Jednie województwo śląskie uzyskało lepszy rezultat, odzyskując niemal całkowitą utraconą podczas spowolnienia wartość WWK-SL. Najgorzej wypadło województwo mazowieckie, które odzyskało 97,7% utraconej wartości wskaźnika.

Tablica 1. Charakterystyka załamania i ożywienia gospodarczego w wybranych województwach oraz w kraju na podstawie przebiegu Wskaźników Wyprzedzających Koniunktury

	Polska	małopolskie	mazowieckie	śląskie	wielkopolskie	dolnośląskie
Skala załamania (S do D w %)	8,34	7,36	8,00	7,19	8,36	8,71
Skala ożywienia (A do D w %)	7,47	6,84	6,16	7,61	7,17	7,40
Odzyskana wartość (A do S w %)	98,50	98,97	97,67	99,87	98,21	98,04

Oznaczenia: S – wartość WWK w ostatnim lokalnym szczycie;

D – wartość WWK w ostatnim lokalnym dnie;

A – ostatnia wartość WWK.

Źródło: BIEC

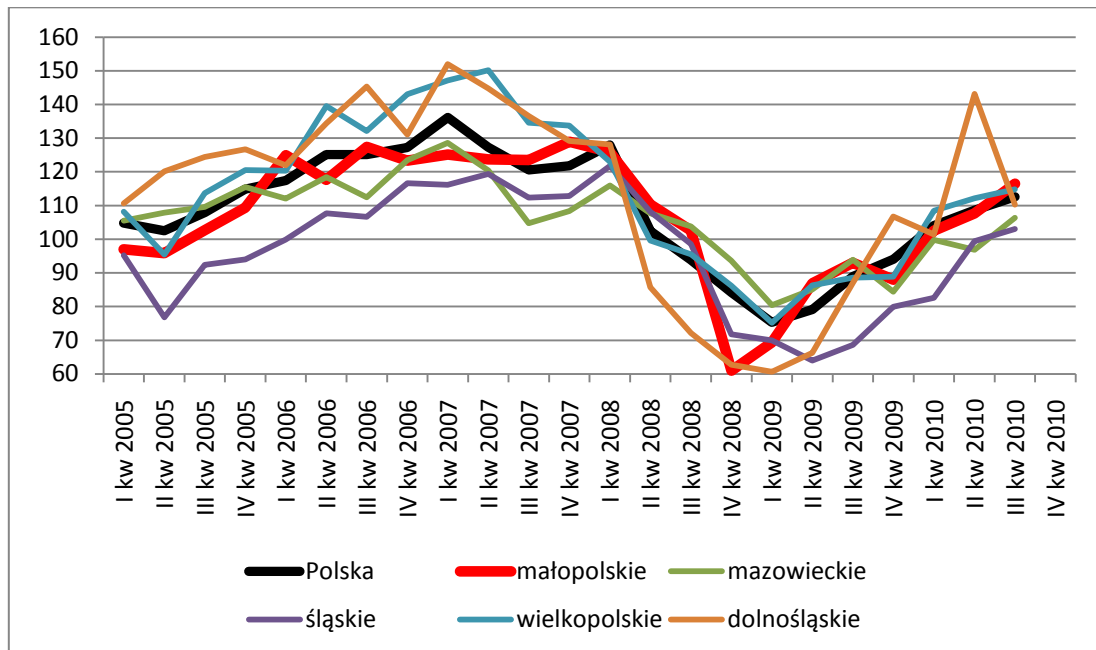
Poniżej omówiono różnice i podobieństwa przebiegu najważniejszych składowych regionalnych wskaźników wyprzedzających.

Największe różnice dotyczą przebiegu zjawiska napływu nowych zamówień do przedsiębiorstw. Pierwsze symptomy wyraźnego załamania tempa napływu nowych zamówień do przedsiębiorstw pojawiły się najwcześniej w województwie śląskim (I kwartał 2007). W województwie małopolskim wyraźne załamanie napływu nowych zamówień odnotowano najpóźniej ze wszystkich analizowanych województw, bo dopiero w I kwartale 2008. Przebieg redukcji zamówień był raptowny, ale krótkotrwały, zakończył się w IV kwartale 2008. Trwał, więc najkrócej wśród wszystkich analizowanych obszarów WWK.

Najgłębsze załamanie tempa napływu nowych zamówień wśród analizowanych województw odnotowano w województwie dolnośląskim – ponad 60% utraty wartości wskaźnika w stosunku do lokalnego szczytu z I kwartału 2007. Województwo małopolskie było drugie pod względem skali załamania wskaźnika napływu nowych zamówień – około 53% utraty wartości wskaźnika.

Wykres. 6. Oceny napływu nowych zamówień do przedsiębiorstw sektora przetwórstwa przemysłowego dla wybranych województw i Polski w okresie I kwartał 2005 – III kwartał 2010

Źródło: BIEC na podstawie danych IRG SGH

Tempo odradzania się nowych zamówień w województwie małopolskim wykazuje najwyższą dynamikę. Wskaźnik na koniec III kwartału 2010 odzyskał ponad 90% utraconej wartości sprzed spowolnienia gospodarczego.

Tablica 2. Zmiany wskaźnika napływu nowych zamówień w Polsce i wybranych województwach w okresie załamania aktywności gospodarczej lat 2007-2009

	Polska	małopolskie	mazowieckie	śląskie	wielkopolskie	dolnośląskie
Skala załamania (S do D w %)	44,66	52,75	37,46	39,97	49,91	60,06
Odzyskana wartość (A do S w %)	82,72	90,30	82,68	88,36	76,46	72,57

Oznaczenia: S – wartość WWK w ostatnim lokalnym szczycie;

D – wartość WWK w ostatnim lokalnym dnie;

A – ostatnia wartość WWK

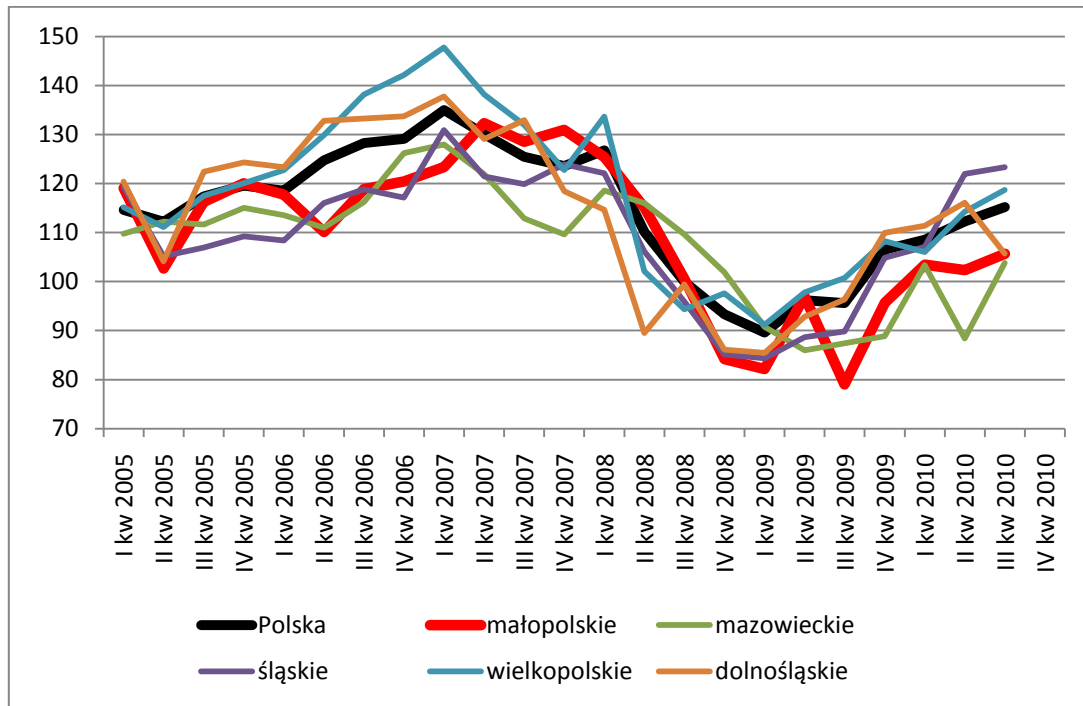
Źródło: BIEC

W Małopolsce pogorszenie sytuacji finansowej firm (wykres 7) nastąpiło nieco później niż w kraju oraz w pozostałych objętych analizą województwach. Rozpoczęło się ono w III kwartale 2007, lecz w II półroczu 2007 roku miało znacznie łagodniejszy przebieg niż w pozostałych województwach. Trwało jednak znacznie dłużej, bo aż do końca III kwartału 2009, a głębokość załamania wskaźnika sytuacji finansowej była największa (ponad 40% spadku stosunku do maksymalnej wartości) w porównaniu z pozostałymi regionami. Przedsiębiorstwa z województwa małopolskiego najgorzej oceniały swoją sytuację finansową

oraz ogólną sytuację gospodarczą kraju. Najlepsze oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstw pojawiły się w województwie wielkopolskim – o 5% wyższe niż dla Polski ogółem i o 25% wyższe w porównaniu do województwa małopolskiego.

Wykres 7. Oceny sytuacji finansowej w sektorze przetwórstwa przemysłowego dla wybranych województw i Polski w okresie I kwartał 2005 – III kwartał 2010

Źródło: BIEC na podstawie danych IRG SGH

Odnotowane w II i III kwartale 2010 tempo poprawy sytuacji finansowej firm województwa małopolskiego jest zdecydowanie wyższe niż w województwie dolnośląskim, gdzie w III kwartale 2010 zanotowano znaczne pogorszenie ocen sytuacji finansowej, wyższe niż w województwie mazowieckim, gdzie w ostatnich dwóch kwartałach obserwujemy wysoką zmienność tej kategorii ocen. Jedynie województwo wielkopolskie wykazuje w ostatnich kwartałach stałą dynamikę poprawy sytuacji finansowej w firmach.

Tablica 3. Zmiany wskaźnika ocen sytuacji finansowej przedsiębiorstw w Polsce i wybranych województwach w okresie załamania aktywności gospodarczej lat 2007-2009

	Polska	małopolskie	mazowieckie	śląskie	wielkopolskie	dolnośląskie
Skala załamania (S do D w %)	33,60	40,28	29,08	35,58	38,28	37,58
Odzyskana wartość (A do S w %)	85,35	79,87	81,13	94,24	80,31	76,73

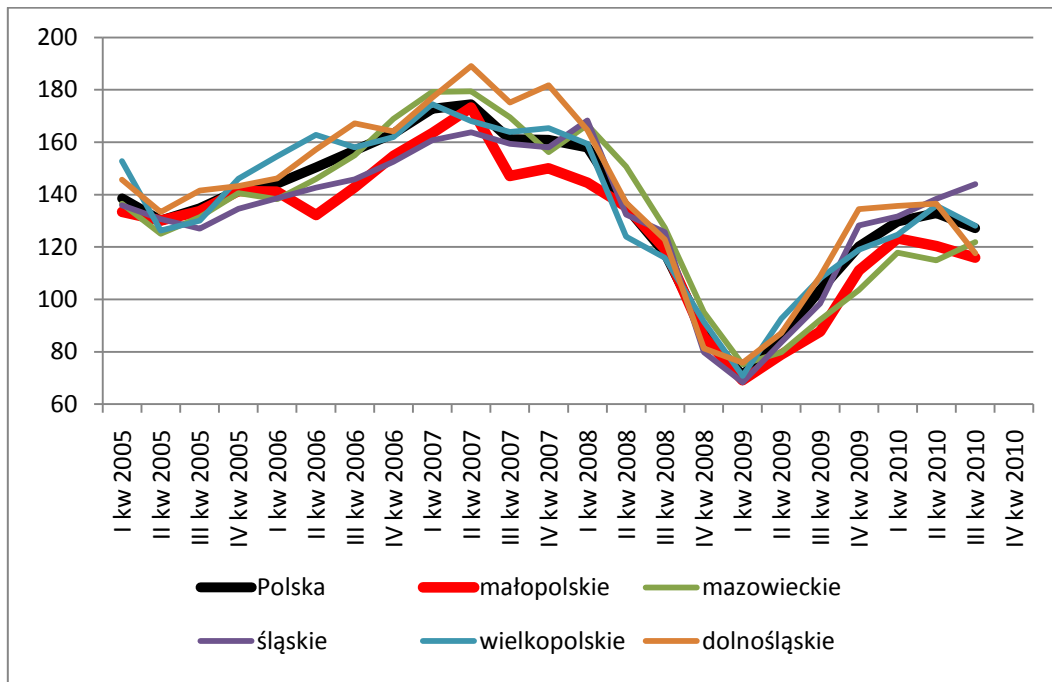
Oznaczenia: S – wartość WWK w ostatnim lokalnym szczycie;
D – wartość WWK w ostatnim lokalnym dnie;
A – ostatnia wartość WWK

Źródło: BIEC

Oceny ogólnej kondycji gospodarczej kraju w województwie małopolskim zaczęły pogarszać się stosunkowo wcześniej, jeśli wziąć pod uwagę moment pojawienia się sygnałów o gorszej kondycji finansowej firm (od III kwartału 2007) oraz moment załamania napływu nowych zamówień (od I kwartału 2008). Można wnioskować, że oceny te poddane były silnym wpływom niezwiązanym ze stanem koniunktury gospodarczej województwa w tym okresie.

Wykres. 8. Oceny sytuacji gospodarczej w wybranych województwach i Polsce w okresie I kwartał 2005 – III kwartał 2010

Źródło: BIEC na podstawie danych IRG SGH

Tablica 3. Zmiany wskaźnika ocen ogólnej koniunktury w kraju i w wybranych województwach w okresie załamania aktywności gospodarczej lat 2007-2009

	Polska	małopolskie	mazowieckie	śląskie	wielkopolskie	dolnośląskie
Skala załamania (S do D w %)	59,30	60,04	58,07	58,26	59,46	59,91
Odzyskana wartość (A do S w %)	72,89	66,92	67,91	87,91	73,37	62,18

Oznaczenia: S – wartość WWK w ostatnim lokalnym szczycie;
D – wartość WWK w ostatnim lokalnym dnie;
A – ostatnia wartość WWK

Źródło: BIEC na podstawie danych IRG SGH

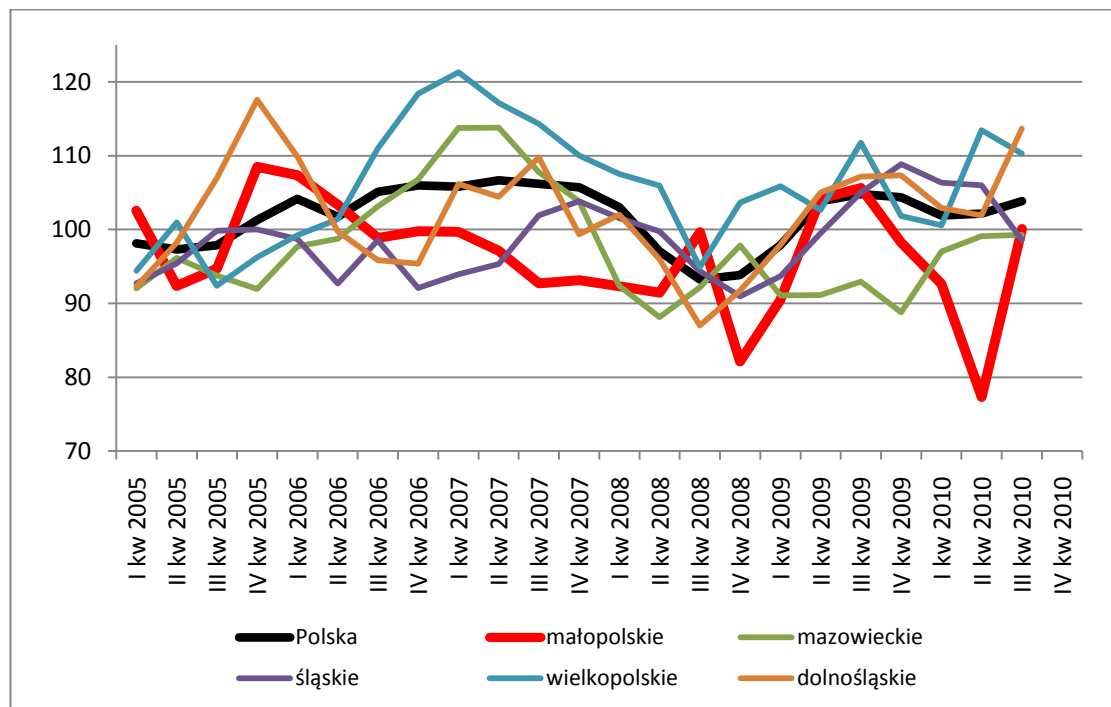
W III kwartale 2010 w województwie małopolskim odnotowano pogorszenie ocen ogólnej kondycji gospodarki. Spadki o zbliżonej skali wystąpiły w województwie wielkopolskim oraz w całym kraju, silniejsze spadki tych ocen wystąpiły w województwie dolnośląskim. Jedynym

województwem, w którym oceny ogólnej kondycji całej gospodarki poprawiały się, było województwo śląskie.

Analiza porównawcza danych dotyczących zmian wielkości zapasów w sektorze przedsiębiorstw jest niezwykle utrudniona i nie poddaje się uogólnieniom.

Wykres. 9. Oceny zmian w poziomie zapasów wyrobów gotowych w wybranych województwach i Polsce w okresie I kwartał 2005 – III kwartał 2010

Źródło: BIEC na podstawie danych IRG SGH

W większości województw zaobserwowano zjawisko redukcji zapasów w okresie najsilniejszego spadku aktywności gospodarki, czyli w 2008 roku. Działanie to miało na celu dostosowanie ich wielkości do zmniejszonej aktywności firm i tym samym redukcję kosztów. We wszystkich województwach nastąpiła ich odbudowa we wczesnej fazie ożywienia w 2009 roku. W II i III kwartale 2010 w województwach małopolskim i dolnośląskim obserwujemy silny wzrost zapasów, co może w najbliższej perspektywie ograniczyć tempo wzrostu gospodarczego w tych województwach. Jedynie w województwie śląskim w II i III kwartale 2010 zapasy w dalszym ciągu są redukowane, zaś w małopolskim spadek był niewielki i wystąpił jedynie w III kwartale 2010. Województwo małopolskie jest jedynym województwem, w którym poziom zapasów miał saldo dodatnie przez większość analizowanego okresu.

Nota metodologiczna

Dane do kompozycji Wskaźnika Wyprzedzającego Koniunktury dla województwa małopolskiego pochodzą z następujących źródeł: badań metodą testu koniunktury w sektorze przedsiębiorstw produkcyjnych prowadzonych przez IRG SGH (prowadzony przez Małopolskie Obserwatorium Gospodarki test koniunktury, po uzyskaniu odpowiednio długiego szeregu czasowego, pozwoli na obliczanie WWK w oparciu o własne dane), Głównego Urzędu Statystycznego, Narodowego Banku Polskiego oraz Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie. Konstrukcja WWK-MA powinna gwarantować pełną porównywalność z ogólnopolskim wskaźnikiem wyprzedzającym (WWK).

Do wyliczenia Wskaźnika Wyprzedzającego Koniunktury dla województwa małopolskiego oraz wybranych województw użyto następujących danych statystycznych:

1. Wskaźnik cen konsumpcyjnych CPI, źródło: GUS, dane dla kraju, okres obserwacji: od I kwartału 2000,
2. Podaż pieniądza M3, źródło: NBP, dane dla kraju, okres obserwacji: od I kwartału 2000,
3. WIG indeks giełdowy, źródło: GPW, dane dla kraju, okres obserwacji: od I kwartału 2000,
4. Tempo napływu nowych zamówień w sektorze przedsiębiorstw, dane dla odpowiednich województw, źródło danych: IRG SGH – test koniunktury, okres obserwacji: od I kwartału 2000,
5. Zapasy wyrobów gotowych w magazynach przedsiębiorstw, dane dla odpowiednich województw, źródło danych: IRG SGH – test koniunktury, okres obserwacji: od I kwartału 2000,
6. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw, dane dla odpowiednich województw, źródło danych: IRG SGH – test koniunktury, okres obserwacji: od I kwartału 2000,
7. Ogólna ocena sytuacji gospodarczej w kraju, dane dla odpowiednich województw, źródło danych: IRG SGH – test koniunktury, okres obserwacji: od I kwartału 2000.

Wszystkie dane podlegają następującym procedurom:

1. Oczyszczenie z wahań sezonowych i przypadkowych,
2. Standaryzacja każdego komponentu,
3. Ważenie, każda ze składowych wchodzi w równą wagę,
4. Ocena średniej skali wpływu zestandaryzowanych wartości wszystkich komponentów dla poszczególnych wyrazów szeregu,
5. Przebazowanie uzyskanych wartości szeregu stosunku do średniej z 2002 roku.

Procedura liczenia wskaźnika za każdym razem inicjowana jest od początku, stąd wartości całego szeregu w kolejnych przeliczeniach ulegają zmianie.

WYDAWCA:
URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
UL. BASZTOWA 22, 31-156 KRAKÓW

ADRES DO KORESPONDENCJI;
UL. RACŁAWICKA 56, 30-017 KRAKÓW
www.gospodarka.obserwatoria.malopolska.pl

PUBLIKACJA DYSTRYBUOWANA NIEODPŁATNIE

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego